

O Allah! Vägled mig bland dem Du har väglett

– En akademisk analys av en profetisk du‘a’

1. Inledning

Den aktuella du‘a’n är en av de mest centrala och omfattande bönerna i den profetiska traditionen. Den återfinns i *Sunan at-Tirmidhi* och andra källor, där Profeten ﷺ lärde den till sitt barnbarn al-Hasan ibn ‘Ali. I hadithlitteraturen benämns den ofta som *Du‘a’ al-Qunūt*, eftersom den reciteras i *qunūt* under witr-bönen.

Du‘a’n är teologiskt rik, språkligt precis och andligt djup. Den sammanfattar centrala aspekter av islams gudsbild: Guds vägledning, Hans förlåtelse, Hans vänskap (*walaya*), Hans välsignelse (*baraka*) och Hans absoluta makt över skapelsen.

2. Text och översättning

Du‘a’n lyder i svensk översättning:

“O Allah! vägled mig bland dem Du har väglett; och förlåt mig bland dem Du har förlåtit; och vänd Dig till mig i vänskap bland dem Du har vänt Dig till i vänskap; och välsigna mig i vad Du har skänkt; och skydda mig från

O Allah! Vägled mig bland dem Du har väglett

det onda i vad Du har bestämt; ty sannerligen bestämmer Du, och ingen kan påverka Dig; och han förnedras inte som Du har tagit som vän; och inte heller äras den som är Din fiende. Välsignad är Du, o Herre, och Upphöjd. Det finns ingen tillflykt från Dig förutom hos Dig.”

3. Kontext: Hadithens plats i den profetiska undervisningen

Hadithen återges med god kedja och betraktas som autentisk av flera hadithlärdar. Den är särskilt betydelsefull eftersom Profeten ﷺ lärde den till ett barn – vilket visar att:

- Den är pedagogiskt utformad
- Den sammanfattar centrala trosprinciper
- Den är avsedd att memoreras och praktiseras

Att Profeten ﷺ valde just denna du‘a’ för al-Hasan visar dess roll som en “komprimerad teologisk lära” i bönens form.

4. Tematisk analys

4.1. Vägledning (*hidaya*)

Formuleringen “*vägled mig bland dem Du har väglett*” uttrycker att vägledning inte är en mänsklig prestation utan en gudomlig gåva. I Qur‘anen beskrivs vägledning som något Allah “placerar i hjärtat” hos den Han vill väl.

Du‘a’n lär oss att vägledning är:

- en process, inte ett tillstånd
- en gåva, inte en rättighet
- en kollektiv tillhörighet: “bland dem Du har väglett”

Detta antyder att vägledning är kopplad till gemenskapen av troende och de rättfärdiga.

4.2. Förlåtelse (*‘afw*)

“*Förlåt mig bland dem Du har förlåtit*” använder ordet *‘afw*, som innebär mer än att bara “förlåta”. Det betyder att utplåna, radera och avlägsna spår av synd.

Det är en begäran om:

O Allah! Vägled mig bland dem Du har väglett

- rening
- återställande av värdighet
- befrielse från skuldens tyngd

I islam är förlåtelse inte bara juridisk utan existentiell: den återupprättar relationen mellan människa och Skapare.

4.3. Guds vänskap (*walaya*)

“Vänd Dig till mig i vänskap bland dem Du har vänt Dig till i vänskap” är du‘a’ns mest teologiskt laddade del.

Walaya innebär:

- gudomligt beskydd
- särskild omsorg
- att Gud tar en person som “nära”

Qur‘anen säger: *“Allah är de troendes beskyddare”*.

Att be om *walaya* är att be om att få tillhöra den krets som Gud själv tar hand om, vägleder och beskyddar.

4.4. Baraka – välsignelse i det givna

“Välsigna mig i vad Du har skänkt” uttrycker en central islamisk princip:

Det är inte mängden gåvor som avgör lyckan, utan välsignelsen i dem.

Baraka innebär:

- beständighet
- godhet som växer
- harmoni mellan det materiella och det andliga

Det är därför Profeten ﷺ ofta bad om baraka snarare än om rikedom.

4.5. Skydd från det onda i det bestämda

“Skydda mig från det onda i vad Du har bestämt” förenar två teologiska dimensioner:

1. **Qadar** – allt sker genom Guds beslut
2. **Du‘a’** – människan kan be om att skyddas från det negativa i det som

O Allah! Vägled mig bland dem Du har väglett

sker

Detta visar att du‘a’ inte motsäger ödet, utan är en del av det.

4.6. Guds absoluta makt

“Sannerligen bestämmer Du, och ingen kan påverka Dig” är en deklARATION av Guds suveränitet.

Det är en teologisk markering att:

- Gud är den yttersta orsaken
- Ingen makt kan stå emot Hans vilja
- Människan är beroende av Hans nåd

Detta är kärnan i *tawhid al-rubūbiyya*.

4.7. Världighet och förnedring – en omkastad värdeskala

“Han förnedras inte som Du har tagit som vän; och inte heller äras den som är Din fiende.”

Här omdefinieras mänskliga värden:

- Sann ära kommer från Gud
- Sann förnedring är att stå i opposition till Gud
- Social status, makt och rikedom är sekundära

Detta är en moralisk och existentiell omorientering.

4.8. Avslutning: Tillflykten hos Gud

“Det finns ingen tillflykt från Dig förutom hos Dig.”

Detta är en av de mest djupgående formuleringarna i islamisk teologi. Den uttrycker:

- total beroende av Gud
- att Gud både prövar och räddar
- att trygghet endast finns i Hans närhet

Det är en syntes av fruktan och hopp, *khawf* och *raja’*.

5. Språklig analys

O Allah! Vägled mig bland dem Du har väglett

Du‘a’n är uppbyggd av parallella satser med rytmisk balans. Varje sats börjar med en verbform i imperativ riktad till Gud, vilket skapar:

- intensitet
- fokus
- progression

Strukturen är kumulativ: varje begäran bygger vidare på den föregående och leder mot en slutlig deklARATION av Guds majestät.

6. Teologisk betydelse

Du‘a’n sammanfattar centrala aspekter av islams troslära:

- **Tawhid** – Guds enhet och suveränitet
- **Qadar** – ödet och Guds vilja
- **Walaya** – gudomlig vänskap och beskydd
- **Baraka** – välsignelsens teologi
- **‘Ibada** – bönen roll som relation, inte ritual

Den fungerar som en “mini-kredo” i bönen form.

7. Andlig och praktisk relevans

Du‘a’n erbjuder en modell för hur en muslim bör förhålla sig till livet:

- söka vägledning
- be om förlåtelse
- sträva efter Guds närhet
- uppskatta välsignelser
- acceptera ödet men be om skydd
- förlita sig på Gud i allt

Den är lika relevant i modern tid som i Profetens ﷺ tid.

8. Slutsats

Denna du‘a’ är en av de mest omfattande och djupgående bönerna i den profetiska traditionen. Den förenar teologi, etik, spiritualitet och språk i en harmonisk helhet. Genom att recitera och reflektera över den får den troende en vägledning som omfattar både hjärtat, intellektet och vardagen.